NER 196.

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Poniedziałek dnia 20 Października v. s. 1830 Roku.

Wiadomości Krajowe.

Sankt-Petersburg dnia 9 października.

Przez naywyższy rozkaz dzienny, dnia 3 października wydany w *Moskwie*, Cesarz Jegomość oświadcza Monarsze zadowolenie Jenerałowi Porucznikowi artylleryi, *Eylerowi* 1, za gorliwe i dokładne wypełnienie, włożonego nań szczególnego polecenia.

—Rzeczywisty Radca Stanu, Doktor *Reman*, który leczył Elektora Heskiego w ciężkiey słabości, otrzymał od Jego Królewskiey Wysokości komandorski order Złotego Lwa 1szey klassy.

— Z Nikołaiewa donoszą, że dnia 20 września, w Spasku, maiętności *P.* Perowskiego nad Bohem, założoną została fregata 60działowa.(*G.S.P.*)

— Przez naywyższy ukaz J. C. M. do Rządzącego Senatu pod dniem 26 września, Kamerjunkier, Radca Dworu *Koszelew*, urzędnik Ministeryum skarbowego do osobnych poleceń, przeznaczony do sprawowania obowiązków Wice-Gubernatora Astrachańskiego. (*G. S.*)

Wyciąg z wiadomości o stanie miasta Moskwy. (*)

N. 3 września 25.

Dnia 23 przeszłego września, we wszystkich skarbowych zakładach i szpitalach mieskich umarło chorych z chorob chronicznych 6, z ostrych 8; w mieszkaniach własnych z chorob chronicznych i zewnętrznych 3, z ostrych 3, w ogóle 20 osób.

Z liczby umarłych i nanowo chorobą złożonych, na 9 osobach wyraźniey okazały się symptomata cholery.

W każdey części ustanowiony osobny łazaret, do którego będzie można udawać się wszystkim, maiącym w tém potrzebę.

N. 4 września 26.

Dnia 24 przeszłego września we wszystkich skarbowych zakładach i szpitalach mieskich umarło chorych z chorob chronicznych 3, z ostrych 16; w mieszkaniach własnych z chorob chronicznych i zewnętrznych 4, z ostrych 5, w ogóle 28 osób.

N. 5 września 27.

Dnia 25 września, iako w dzień Błogosławionego Sergieusza, tego starodawnego Bogomodlcy o dusze Rossyan, odprawiło się w Soborze Wniebowzięcia przez Wysoce Nayprzewielebnieyszego Filareta, Metropolitę moskiewskiego i kołomeńskiego, pontyfikalnie, nabożeństwo ze mszą i przyklęknieniem, o odjęcie zarazy w oyczyznie. Po nabożeństwie była processya z Soboru Wniebowzięcia, około wszystkich kościołów kremlińskich i pałacu, do mieysca Łobnem zwanego; tu odprawiona pierwsza modlitwa z przyklęknieniem, druga w kaplicy Matki Boskiey Iwerskiey, trzecia za powrótem processyi w Soborze Wniebowzięcia. Takież nabożeństwo odprawiło się przy licznem zgromadzeniu ludu we wszystkich cerkwiach Moskwy, z których były processye z biciem we dzwony około parafiy. Mieszkańcy Moskwy z serdeczném uniesieniem udawali się do świętego Patrona, który w ciągu wiekow, czuwaiąc nad swoią ziemską oyczyzną, zasłania ią od wszelkich nieszczęść. Zdaie się, iż On wysłuchał gorące ich modły: w tymże dniu umarło w Moskwie nie równie mniey, iak w czasie naylepszym. *Wiele może dopomodz modlitwa prawego.*

Dnia 25 września we wszystkich skarbowych zakładach i szpitalach mieskich umarło chorych z chronicznych chorob 4, z ostrych 6 (w liczbie tey z symptomatami cholery, mniey lub więcey wyraźnemi, 4); w mieszkaniach własnych chronicznych i zewnętrznych 2, z ostrych 3, w ogóle 15 osób.

N. 6. września 28.

Dnia 26 września we wszystkich skarbowych zakładach i szpitalach mieskich umarło chorych z chorob długich 4, z ostrych 11 (w liczbie tey z symptomatami cholery, mniey lub więcey wyraźnemi, 3); w mieszkaniach własnych z chorób długich i zewnętrzych 1, z ostrych 4, w ogóle 20 osób.

N. 7. września 29.

Dnia 27 września we wszystkich skarbowych zakładach i szpitalach mieskich umarło chorych z chorob długich 3, z ostrych 19 (w liczbie tey z symptomatami cholery, mniey lub więcey wyraźnemi, 5); w mieszkaniach własnych z chorób długotrwałych i zewnętrznych 3, z ostrych 8; w ogóle 38 osób.

Dnia 23 września, z rozporządzenia Wysoce Nayprzewielebnieyszego Filareta, Metropolity moskiewskiego i kołomeńskiego, wyznaczone zostały duchowne osoby do pomocy Członkom Rady Zjednoczoney o zachowanie od choroby, maiącym naczelnictwo w częściach miasta.

Moskiewski Woienny Jenerał-Gubernator, na doniesienie swoie o pierwszych oznakach cholery w Moskwie, miał szczęście otrzymać od Cesarza Jegomości list, który ożywi mieszkańców Moskwy nową nadzieią, napełni wszystkie serca płomienistą wdzięcznością dla czułego, dzieci swe kochaiącego Oyca: „Z serdeczną boleścią otrzymałem od was smutne doniesienie. Uwiadamiaycie Mnie przez sztafety o biegu choroby. Od waszych wiadomości będzie zależeć Móy wyiazd. Ja przybędę dzielić z wami niebezpieczeństwo i trudy. Oddanie się na wolę Bożą! Potwierdzam wszystkie wasze rozrządzenia. Podziękuycie ode Mnie tym, którzy pomagaią wam swoiemi trudami. Pokładam nadziei nadewszystko więcey teraz w ich gorliwości." 24 września.

Europa dziwiła się Katarzynie II, która zaszczepiła sobie ospę, dla zachęcaiącego przykładu naszym oycom. Cóż powié teraz, kiedy dowié się o gotowości Nikołaja, dzielić takie trudy i niebezpieczeństwa narówni ze wszystkiemi swoiemi poddanemi.

Nie sdążyliśmy ieszcze wydrukować tey wiadomości, gdy Cesarz Jegomość uszczęśliwił Swojém przybyciem wierną Swoię stolicę (29 września o godzinie 11 z północy). Serce rodzicielskie nie wytrzymało. . . .

N. 8 września 30.

W dopełnieniu do N. 7 obwieszczono zostało o przybyciu Cesarza Jegomości do Moskwy, wczora o godzinie 11 rano. Nie można opisać uniesienia, z iakiém spotykał Go naród, tych uczuć, iakie wydawały się na wszystkich twarzach: radość, wdzięczność, podziwienie, ufność, odda-

(*) *Wyłączamy z tey wiadomości wszystko to, co już było uprzednio wydrukowano, i co się ściąga do mieyscowych rozporządzeń.* Wydaw. P. P.

nie się... Wszyscy, ze łzami w oczach błogosławili imie MONARCHY cnotliwego i wielkodusznego, który w tak ważney chwili tak pocieszył swoich wiernych poddanych. „Pomazaniec Boży przywiózł nam łaskę Boską," mówili oni ieden drugiemu, i w tych wyrazach powinna zawierać się święta prawda. Zaczniymy modlić się i mieć nadzieię!

Dnia 28 września we wszystkich skarbowych zakładach i szpitalach mieskich umarło chorych z długich chorób 3, z ostrych 20, (w liczbie tey z symptomatami cholery, więcey lub mniey wyraźnemi, 16); w mieszkaniach własnych z chorób długich i zewnętrznych 2, z ostrych 7, (w liczbie tey z symptomatami cholery, 4), w ogóle 32 osoby.

N. 9 Października 1.

Mowa do Nayprawowiernieyszego CESARZA JEGOMOŚCI NIKOŁAJA PAWŁOWICZA *przed Nay-wyższém weyściem do Wielkiego Soboru Wniebowzięcia, dnia 29 września 1830 roku, miana przez Członka Synodalnego, Filareta, Metropolitę Moskiewskiego.*

„Nayprawowiernieyszy MONARCHO!

Monarchowie zwyczayni lubią ukazywać się Monarchami sławy, żeby otaczać siebie blaskiem tryumfu, ażeby odbierać uszanowanie. Ty okazuiesz się teraz wpośród nas, iako Monarcha wielkich usiłowań, żeby niebezpieczeństwo z narodem Twoim dzielić, ażeby trudności uprzedzić zwycięztwem (*). Takie dzieło Monarchy wyższe iest nad sławę ludzką, bo zasadzone na cnocie chrześciańskiey. Król niebieski weyrzy na tę ofiarę serca TWOJEGO i miłosiernie CIĘ zachowa i długo cierpliwie przepuści nam. Z krzyżem spotykamy CIĘ, PANIE, niech idzie z TOBĄ zmartwychwstanie i życie."

CESARZ JEGOMOŚĆ, w dopełnieniu przedsięwziętych iuż dotąd środków, dla rychłego przecięcia zaraźliwey choroby cholery w Moskwie, raczył uznać za rzecz potrzebną, ażeby stolica ta od dnia 1 października na czas nieiaki była okordonowaną, i żeby nikt z niey nie był wypuszczany, również i wpuszczany do niey, oprócz idących z zapasami żywności i innemi nieodbicie potrzebnemi rzeczami. (Dla targu tymi produktami maią być wyznaczone osobne rynki.) JEGO CESARSKA MOŚĆ raczy spodziewać się, że środek ten, przedsięwzięty na czas nieiaki, iedynie dla przecięcia okazuiącey się choroby, nie może zbyt niespokoynymi czynić mieszkańców stolicy, tym bardziey, że żywność dla nich iest zabezpieczona.

Dnia 29 września we wszystkich skarbowych zakładach i szpitalach mieskich chorych umarło z chorób długich i zewnętrznych 6, z ostrych 4, z cholery 28; w mieszkaniach własnych z chorób długich i zewnętrznych 2, z ostrych 16, w ogóle 56 osób.

N. 10 Października 2.

Dnia 30 września we wszystkich skarbowych zakładach i szpitalach mieskich umarło chorych z chorob długich 8, z ostrych 2, z cholery 14; w mieszkaniach własnych z chorob długich 1, z ostrych 2, z cholery 10; w czasowych łazaretach 17, w ogóle 54 osób.

W chwili ważnych wypadkow daie się poznawać charakter narodowy. Nie można opisać tey gorliwości, z iaką maiący naczelnictwo nad częściami i czasowi inspektorowie medyczni, zaymuią się urządzeniem łazaretow, opatrzeniem ich wszystkiemi potrzebnemi rzeczami: w iak nay-krótszym czasie otworzono ich iuż 10; pozostałe będą urządzone niezwłocznie. Wszyscy obywatele ieden przed drugim śpieszą na pomoc bliźniemu: iedni oświadczaią się na pomocników do naczelników, drudzy daią swe domy bezpłatnie na łazarety, inni niosą na ofiarę pieniądze i rzeczy. Studenci uniwersyteccy i akademiccy proszą nawet, ażeby mogli w łazaretach posługiwać zarażonym. Lecz czy należy dziwić się tym uniesieniom wielkomyślności? Obywatele Moskwy idą za przykładem swoiego Monarchy.

(*) *To się ściąga do środków ostróżności przeciwko rozszerzaiącey się chorobie.*

N. 11, października 3.

D. 1 paździer. we wszystkich skarbowych zakładach i szpitalach mieskich umarło chorych, z chorob długich i zewnętrznych 3, z ostrych 16; w mieszkaniach własnych z długich 1, z ostrych 3. Chorych na cholerę w ostatnich dniach do 1go października było 212; z tych 1 oktobra umarło 13 mężczyzn i 8 kobiet; nanowo zachorowało 39, wyzdrowiało 6; zatem do dnia 2, było 224.

N. 12, października 4.

Dnia 2 października we wszystkich skarbowych zakładach i szpitalach mieskich umarło chorych z chorob długich i zewnętrznych 4, z ostrey 1; w mieszkaniach własnych z chorob długich 2, z ostrey 1. — Chorych na cholerę do 2 października było 224; nanowo zachorowało 132; wyzdrowiał 1; umarło 32 płci męzkiey, 21 kobiet; zatem do 3 października, było rzeczywiście chorych 302, w liczbie których więcey 100, podług świadectwa inspektorów medycznych, iest nadzieia wyzdrowienia (*).

W gubernii symbirskiey cholera chociaż exystuie, ale iuż z widocznem zmnieys eniem się. Podług ostatniego doniesienia, do dnia 20 września było w całey gubernii chorych 746, wyzdrowiałych 317, umarłych 320, i pozostałych chorych 109 osob.

W gubernii kałuskiey, tulskiey i orłowskiey wszystko iest pomyślnie.

W gubernii włodzimierskiey w miastach Muromie i Suzdalu, i w iedney wsi powiatu Szuyskiego, pokazała się cholera, ale nią niewiele dotkniętych, 7 osob. Prócz tego, na samey granicy gubernii Niżegorodzkiey, powiatu muromskiego we wsi Zablickim-Pohoście i we wsi Polce, umarło od dnia 10 do 30 września 21 osob, i chorych iest 7. Wszystkie te wioski są okordonowane, i nie maią żadney kommunikacyi z innemi.

Moskwa, dnia 2 października. (*Z listu partykularnego*). Jak opisać wam przybycie CESARZA do starożytney stolicy, którey mieszkańcy przed kilku nieco dniami przeczuwali, że on odwiedzi ich w smutku! Nie omylili się oni w wierze ku swoiemu Monarsze: spotkali Go, natchnieni zapałem, i gorliwością swoią dowiedli, że godni są JEGO wielkodusznych usiłowań. Czego nie może dokazać MONARCHA z takim narodem, a naród z takim MONARCHĄ! — Wjeżdżaiąc JEGO CESARSKA MOŚĆ do Kremla, zatrzymał się u bramy Twerskiey i ucałował obraz. Tłumy ludu otoczyły Go i w głos modliły się o zdrowie Jego. „Oycze nasz!" wołali ze wszystkich stron: „wiedzieliśmy, że ty będziesz! Gdzie nieszczęście, tam i ON!" Jaka niepokonana moc wypływa z tey świętey zgodności! Nie można słowami wyrazić tego, co tu czuią! (*P.P.*)

Oprócz tych wiadomości, wyiętych z Pszczoły Północney, a umieszczonych także i w Ruskim Inwalidzie; w Gazecie Sankt-petersburskiey Akademickiey, znayduiemy w N. 121:

Wiadomość ile zachorowało, wyzdrowiało i umarło w Moskwie z oznakami cholery.

Od godziny 9 zrana do 9 wieczorem dnia 3 oktobra było chorych . . . . 239.
Do nich przybyło . . . . 128.
Wyzdrowiało . . . . 1.
Umarło {płci męzkiey . . . . 30.
{ — żeńskiey . . . . 28.
Zatem było . . . . 308.

W liczbie tey 128, którzy nowo zachorowali, nie wszyscy są dotknięci cholerą.

W teyże gazecie N. 122 zawiera się następna wiadomość: *O chorych, wyzdrowiałych i umarłych w Moskwie z oznakami cholery, dnia 4 i 5 października.*

Od dnia pokazania się choroby zachorowa-

(*) *Wyzdrowienie przedłuża się tydzień i więcey; wypada więc, że zupełnie wyzdrowiałych dotąd nie mogła bydź znaczna liczba.* (Przypisek Redakcyi doniesień.)

lo . . . . 856 osób.
Z liczby tey umarło . . . . 377 —
3go października było chorych . . 336 —

W ciągu doby 4 paździer.

Zachorowało . . . . 165 —
Wyzdrowiało . . . . 1 —
Umarło . . . . 57 —

A zatém pozostało do dnia 5go.

Chorych (w domach 72, w lazaretach 37 osób) w ogóle. . . . . 443 —

W ciągu dnia 5go paździer.

Zachorowało. . . . . 70 —
Umarło . . . . 33 —
Wyzdrowiało . . . . 13 —

Królewstwo Zjednoczonych Niderlandów.

Haga d. 9 października.

(Przez statek parowy.)

Przez postanowienie królewskie z dnia 4 tego miesiąca, Xiążę *Oranii* ma powierzoną w imieniu Króla, tymczasową administracyą wszystkich części prowincyy południowych, które się oświadczyły za sprawą konstytucyyną; rezydencyą swoię będzie miał w *Antwerpii*; Xiążę *Ursel*, minister stanu, P. van *Gobbelschroy*, minister Waterstaat, przemysłu narodowego i koloniy, oraz P. *de la Coste*, minister spraw wewnętrznych, są przydani Xiążęciu *Oranii*, iakoteż następuiący radcy stanu; Baron *Anethau*, P. van *Toers*, O. *Sullivan de Grass*, *du Bois Reyphins*, *Dotrenge* i *Le Clercq*.

Odezwa królewska, pod datą 5 października, powołuie do broni cały naród; mieyscowe Zwierzchności zostały zobowiązane przedsięwziąć środki, potrzebne do uskuteczuienia tego uzbroienia, w czasie, iak można naykrótszym, stosując się do instrukcyy, którémi będą opatrzone.

Postanowienie królewskie, pod dniem 4, przepisuie zamienić w ruchome gwardye gminne.

Postanowienie królewskie z d. 6, zmnieysza cła przywozowe od zboża.

J. K. W. Xiążę *Fryderyk*, dnia 8, przybył do *Hagi*, ze swoiey główney kwatery w *Antwerpii*.

Stany-Jeneralne zbiorą się na następuiące posiedzenie do *Hagi*.

Papiery podniosły się w *Amsterdamie* od 8 do 10 procentów.

— Dnia 9 października —

Przez postanowienie pod datą 4 października, Król tymczasowie poruczył kierunek departamentu spraw wewnętrznych radcy stanu i gubernatorowi Flandryi-Wschodniey, Baronowi van *Doorn*, a departamentu *Waterstaat* i koloniy P. *Alifford*, członkowi 2giey izby Stanów-Jeneralnych. Przez postanowienie z d. 5, minister stanu, Baron *Pallandt van Reppel* został upoważnionym złożyć urząd tymczasowey dyrekcyi departamentu sprawiedliwości, zatrzymując swoie krzesło w radzie gabinetowey, gdyż ministeryum sprawiedliwości zostało znowu poruczonem ministrowi stanu, van *Maanen*. (*J.d.S.P.*)

Antwerpia d. 8 października.

J. K. W. Xiążę *Oranii*, zawczora, zrana, przybył do tego miasta, i tegoż dnia wydał do mieszkańców prowincyy południowych następuiącą odezwę:

„My, *Wilhelm*, Xiążę *Oranii Nassau*, z woli Króla, naszego Nayiaśnieyszego Oyca, maiąc sobie poruczoną tymczasową administracyą prowincyy południowych, powracamy na łono wasze, w nadziei przyłożenia się do przywrócenia spokoyności i dobrego bytu oyczyzny. Serce nasze krwią się zalewa, gdy myślę o nieszczęściach, przez was doświadczonych. Obyśmy! przy pomocy wszystkich walecznych mieszkańców tych krain, mogli odwrócić klęski, któreby ieszcze mogły wam zagrozić!

Oddalaiąc się od was, zanieśliśmy do podnóżka tronu życzenie, tylokrotnie oświadczane przez wielu zpomiędzy was, względem oddzielenia od siebie dwóch części królewstwa, chociażby zostawały pod iednem berłém. Życzenie to zostało wysłuchaném. Jednakże, przez ten czasu przeciąg, w którym się będzie zaymowano ustanowieniem form i warunków, pod którémi środek tak ważny będzie mógł zostać uskutecznionym stosownie do praw konstytucyynych, które z natury nawet swoiey, wymagaią zwłoki, Król Jegomość nadaie tymczasowo prowincyom południowym *rząd oddzielny*, na którego czele ia iestem umieszczony, i który całkiem będzie się składał z Belgów. Wszystkie sprawy między Belgami a rozmaitemi administracyami będą się odbywały w ięzyku, na iaki się zgodzą pierwsi. Wszystkie urzędy, od tego rządu zależące, będą poruczone mieszkańcom prowincyy, część iego składaiących. W uczeniu młodzieży, ma panować naywiększa wolność. Dla zadosyć uczynienia życzeniom narodu i potrzebom wieku, inne ulepszenia zostaną ieszcze wprowadzone do rządu.

„Ziomkowie! dla uiszczenia tego oczekiwania, prosimy was tylko o to, iżbyście wasze usiłowania połączyli z naszemi; odtąd takoż przyrzekamy wam, z naszey strony, zupełną amnestyą przestępstw politycznych, które mogły być popełnionemi przed ninieyszą odezwą. Ażeby cel, któryśmy sobie zamierzyli, pewniey osiągnąć, będziemy żądali rad u wszystkich osób oświeconych, i wszystko to, co z nich będzie pożyteczném, obrócimy na korzyść. Chęcią naszą iest, wezwać do siebie wielu znakomitych mieszkańców, znanych ze swoiego patryotyzmu. Niech ci wszyscy, którzy są ożywiani tém uczuciem, zbliżą się do nas.

„Belgowie! Przez takieto właśnie środki, przy waszey pomocy, spodziewamy się ocalić kray, tak ulubiony sercu naszemu.”

— Sir Ch. *Bagot*, poseł angielski przy naszym dworze, który do Antwerpii przybył z J. K. W., poiechał z tą odezwą do *Bruxelli*. Xiążę *Oranii* ustanowił kommissyą, która przełożyć ma środki, mogące zadosyć uczynić Belgom, a wymagane przez teraźnieyszy stan kraiu. Członkami tey kommissyi są: Hrabiowie: van *Aarschot* i *Celles*, Baron *Surlet de Chokier*, PP. *Collet*, *Bruckere*, *Cogels*, *Goelens*, *Verannemau*, *Fallon*, *Gerlache* i *Le Hon*; J.K.W. zachował sobie władzę przydania kilku członków do tey kommissyi.

— Ogłoszona dzisiay Xiążęcia *Oranii* odezwa zawiadamia, iż przydani mu ministrowie będą stanowili radę, która, w nieobecności J. K. W., będzie się zbierała pod prezydencyą Xięcia *Ursel*, i zaymie się sprawami kontrolli, sprawiedliwości i policyi.

— Podług nowych z *Bruxelli* wiadomości, panuie tam wielka niezgodność; znayduią się tam liczne stronnictwa, między którémi naymocnieysze iest to, które żąda Xiążęcia *Oranii* na Króla, lub Vice-Króla. Rząd tymczasowy został uznanym tylko w *Bruxelli*, *Lowanium*, *Mons* i *Ath*; miasta *Leodyum* i *Gandawa* nie przyięły go. Z przyczyny trudności w kommunikacyach między *Antwerpią* a *Bruxellą*, ieszcze niewiadomo, iaki skutek tam uczyniła poiednawcza Xiążęcia *Oranii* odezwa. Była ona chętnie przyiętą przez lud *Gandawy*, który iednakże podług tego, iak mówią, odmówił przyięcia woysk, do któreybykolwiek należały strony. (*J.d.S.P.*)

Bruxella dnia 8 października.

Postanowieniem rządu tymczasowego, PP. van *Meenen*, *Gerlache*, *Thielemans*, *Devaux*, *Bruckere*, *Fabry*, *Ballien*, *Zonde* i *Tham*, zostali mianowani członkami kommissyi do ułożenia konstytucyi. Hrabia *Robiano* został przez rząd tymczasowy mianowany gubernatorem prowincyi antwerpskiey; jenerał brygady, *Edeline* został zobowiązanym formować kawaleryą; Baron *Duval de Blargnies* naznaczony woiennym gubernatorem miasta *Hainaut*; Jenerał *Devaille* gubernatorem woiennym prowincyi *Namur*; P. *Rouppe* burmistrzem *Bruxelli* (nie przyiął); P. *Meulenaere* gubernatorem Flandryi wschodniey; Hrabia *Vilain* XIV. gubernatorem Flandryi zachodniey; P. *Morrisse* komendantem *Ostendy*; Jenerał *Duvivier* komendantem woiennym prowincyy *Brabancyi południowey*, *Limburgu* i *Leodyum*. Jenerał *Melinet*, który dowodził artylleryą, podał się do uwolnienia ze służby. Don *Juan van Halen*, jeneralny komendant siły działaią-

cey w *Bruxelli*, takoż podał się do dymissyi, przeniósłszy, dnia 2 swoię główną kwaterę do miasta *Vilvorde*, które opuściły woyska królewskie.

— W *Bruxelli* formuią teraz nową gwardyą mieską. Belgiyczykowie, którzy przybyli z *Paryża*, są dowodzeni przez P. *Seghers*, młodzieńca, który walczył w Grecyi. Około trzechset Belgiyczyków przybyło tu z *Londynu*.

— Cytadella leodyyska poddała się przez kapitulacyą; Jenerał *Boecop* z 1,100 ludzi piechoty, ustąpił z niey dnia 6; Hrabia *Berlaimont*, komendant gwardyi mieskiey, zaiął cytadellę. Woyska królewskie, przenocowawszy w *Tongres*, miały się udadź do *Maestricht*. Cytadella w *Tournai* także poddała się przez kapitulacyą dnia 1 października; wszelkie zapasy woienne dostały się w ręce woysk rządu tymczasowego, a woyska hollenderskie broń złożyły, iżby powrócić do swoich siedlisk. Mała twierdza *Filippeville*, również się poddała dnia 30 września.

— Dnia 1 października, mieszkańcy miasta *Namur* zaięli wszystkie stanowiska woyskowe; Komendant woysk, Jenerał van *Geen*, cofnął się do zamku, a potém, w nocy, z dnia 2 na 3ci kapitulował. Nowy gubernator, Baron *Stassart*, dnia 3, przybył do *Namur*. Oddanie zamku nastąpiło dnia 4; Baron *Stassart* towarzyszył za miasto Jenerałowi van *Geen*, a 2,000 obywateli mieskich zaięło zamek; woyska hollenderskie udały się w drogę do *Luxemburga*.

— W *Charleroi* garnizon składał się z 1,600 ludzi, między którymi było 600 Belgiyczyków; gdy ci ostatni odmówili posłuszeństwa, komendant twierdzy rozpuścił ich; wielu zpomiędzy nich udało się do *Bruxelli*.

— Stany prowincyonalne Flandryi zachodniey oświadczyły się za nieustaiące i co dzień odbywaią w *Bruges* swoie posiedzenia.

— Ma być urządzoną linija telegraficzna między Leodyum, Mons i Tournai (*J. d. S. P.*)

F r a n c y a.

Paryż dnia 7 października.

(Przez statek parowy)

Birża Paryzka. Pięć od sta, 96 fr. 30; Trzy od sta, 65 fr. 90; pożyczka królewsko-hiszpańska, 49 fr.

Na *posiedzieniu izby deputowanych*, dnia 6, Minister skarbu, Baron *Louis*, podał proiekt do prawa, w 40 artykułach, względem podatków ubocznych. Podatki te nie mogą być uchylone, ale minister przekłada pobierać opłaty wchodowe tylko w miastach, i tylko akcyzę w gminach. Opłaty wchodowe nie powinny przewyższać 30 millionow franków, a podatki od przedaży w gminach powinny wynosić tylko trzecią część wybranych w ciągu trzech lat ostatnich. Zamiast 100 milionow frank., tylko 50 milionow przyniosą opłaty od napoiow. Na przywoz będzie nałożony podatek do 20 milionow. P. *Etienne* wyświecił potrzebę ustanowienia kommissyi, któraby ten ważny przedmiot roztrząsnęła, w ciągu odroczenia izby, oświadczył także życzenie, iżby Minister spraw zewnętrznych zakommunikował izbie wiadomości o położeniu Francyi, względem mocarstw zagranicznych.

Hrabia *Molé*, Minister spraw zagranicznych, odpowiedział na to następuiącemi słowy: „Z radością korzystam z nadarzoney mi okoliczności do złożenia żądanych wiadomości. Długi czasu przeciąg pospolicie upływa, nim rządy istnieiące uznaią rząd iaki, nowo utworzony. Nie tak względem nas postąpiła Europa: sprawa nasza była tak sprawiedliwą, że gabinety skwapliwie rząd nasz uznały; listy *Filippa* Igo wszędzie zostały przyjętemi w sposób nader uprzeymy, a stosunki nasze utrwalaią się i wzmacniaią tak szybko, iak tego dozwala odległość. Europa pragnie utrzymania pokoiu z równąż, iak i my, szczerością; i od całey też Europy otrzymuiemy ponawiane tego życzenia zapewnienia. Niedawno wynikłe w Belgium wypadki mogły dać powod do pewney obawy, i naturalnie stały się przyczyną istotnych rozważań; iednakże wszystkie interessa mogą być poiednanemi przez przyięcie zasady niewdawania się. Nie, Mości Panowie! pokoy nie zostanie przerwanym; utrzymanie iego iest interessem powszechnym.”

Marszałek *Gérard*, minister woyny, zabrawszy głos, powiedział: „Obowiązkiem iest moim, z równąż szczerością, iak i zaufaniem, złożyć kilka objaśnień względem nowego rozporządzenia co do zaciągu woyska, gdyż teraźnieyszy systemat odnosi przynaymniey tę korzyść, że tak wewnątrz, iako i zewnątrz, daie poznać, na czém można ostatecznie polegać. Znaliście WPanowie stan armii naszey, przed ostatnią rewolucyą. Część woysk naszych iest w Afryce, a część w Morei; gwardya królewska iest rozpuszczoną; ubytek powinien być zapełnionym. Przez nowe postanowienie, armia iest na stopie zwyczaynego pokoiu, a mamy władzę dozupełnić naszą armią, w zdarzeniu woyny. Utworzenie nowych batalionow i szwadronow, da nam możność umieszczenia wielkiey liczby dawnieyszych officerów. Dwa prawa względem gwardyi narodowey dozupełniają nam środkow bezpieczeństwa i obrony. Prawo względem zaciągu zostanie przełożone w celu zapewnienia praw i interessow wszystkich, oraz dla zaradzenia niedostatecznościom naszych praw woyskowych. Nasze twierdze, środki ich obrony i zbroiownie, zapewniły nieiako tę ostróżność, iżby nie zostać napadnionymi niespodzianie, iakikolwiekby kierunek wzięły wypadki; powtarzam atoli, iż Francya, acz nie lęka się woyny, niczego iednak tak nie żąda, iak pokoiu. Jeśliby została zmuszoną do woyny, liczne ochotników bataliony wyydą, iż tak rzekę, z łona ziemi, iak to widziano przed 40tu laty; połączą się wszystkie ramiona, wszystkie opinije. Ale Francya nie pragnie żadney woyny, i nie będziemy zmuszonymi, podobnie, iak wtedy, dać poznać co możem, gdy powstaiemy w massie, gdy oraz iesteśmy powołani do obrony naszey ziemi i naszych swobód.”

— P. *Berenger* złożył, w imieniu kommissyi, rapport o propozycyi P. *Tracy*, względem zniesienia kary śmierci; Kommissya oświadczyła się za zniesieniem, w pewney liczbie przypadkow, i przekłada odłożenie tey kwestyi.

— Na posiedzeniu izby parów, dnia 5, Xiążę *Broglie* podał proiekt do prawa, który postanawia więzienie od 3 miesięcy do pięciu lat, i winy pieniężney od 800 do 10,000 fran. za targnienie się przeciw godności królewskiey, porządkowi następstwa, przeciw prawom, udzielonym Królowi przez deklaracyą z dnia 7 sierpnia 1830 r. i kartę konstytucyyną, przeciw nietykalności iego osoby, tudzież przeciw prawom i władzy izb.

— Dnia 3go, izba parów miała posiedzenie w dniu nadzwyczaynym, celem urządzenia się, iako sąd w sprawie dawnieyszych ministrów. Dzień 1 listopada naznaczono do słuchania rapportu kommissyi śledczey, złożoney z Prezydenta izby i PP. *Seguier*, *Bastard* i *Doulcet de Pontecoulant*. Postanowiono, iżby trzey kommissarze z izby deputowanych weszli bezpośrednio w stosunki z izbą parów.

— *Na posiedzeniu dnia 4*, izba deputowanych, większością 191 głosow przeciw 13, przyjęła proiekt do prawa względem zastosowania sądu przysięgłych do przestępstw politycznych i wykroczeń druku.

— Baron *Werthern*, Poseł pruski, Baron *Pfeffel*, Poseł bawarski, i P. *Treittlinger*, Poseł Sasko-Weymarski, dnia 5, mieli posłuchanie u Króla, i złożyli J. K. Mości swe listy wierzytelne.

— Postanowienie królewskie, podpisane dnia 25 września, powołuie do broni, na dzień 25 grudnia, 20,000 młodych żołnierzy z klassy 1829 roku, 60,000 z klassy 1828, i 28,000 z klassy 1824go. (*J.d.S.P.*)

S z w e c y a.

Sztokolm dnia 23 września.

Król odpowiedział na własnoręczny list Króla Jegomości Francuzkiego, i przesłał Hrabiemu *Löwenhjelm* nowe listy wierzytelne przy nowym Królu. (*J.d.S.P.*)

DODATEK

Wilno dnia 20 Października v. s. 1830 roku.

Podrady.

2. (*a*) Komitet za NayWyższym rozkazem w mieście Wilnie ustanowiony dla Ekonomicznych urządzeń budowy drogi bitey od Kowna do Dyneburga ninieyszém obwieszcza, iż na mocy rozkazu Jego Cesarzewiczowskiey Mości Wielkiego Xięcia Cesarzewicza, ma się odbywać w onym *in minus* licytacya na dostarczenie mundurowych i amunicznych rzeczy do miasteczka Janowa, dla formuiącey się tam woyskowo-roboczey kompanii, przeznaczoney do robot i utrzymania buduiącey się drogi *chaussèe*, oraz na dostarczenie czterech koni pociągowych z obozem i uprzężą, iakoteż na wystawienie kuźni polowey dla teyże kompanii, podług dołączaiących się tu wykazow: życzący zatem stawać do licytacyi zechcą przybydź do tegoż Komitetu z prawnemi kaucyami w termina przeznaczone na targi 18, 20, 21, a na przetarg 22, 23 i 24 teraźnieyszego miesiąca 8bra, gdzie będą mieli udzielone sobie warunki do kontraktu, oraz wzory mundurów i ammunicyi.

Wileński Wice Gubernator Aktualny Radca Stanu i Kawaler Listowski.

(*b*) Wiadomość o mundurowych, ammunicyynych i innych rzeczach, potrzebnych do umundurowania woyskowo-roboczey roty.

	Miara lub Ilość. arszyn	wiersz
Sukna: ciemno-zielonego	834	7
— — światłego	54	$11\frac{1}{2}$
— — czarnego	157	$4\frac{25}{38}$
— — szarego fabrycznego . . .	1044	5
— szarego włościańskie gatunku 1go	903	12
— szarego włościańskie gatunku 2go	723	—
Płótna: na podszewkę	10,955	12
na koszule	3318	—
Płótna flamskiego	542	4
Rawenduku	1988	4
Kleionki rawendukowey dla pokrowców napłaszczu	248	—
Karaziei	196	12
Galona srebnego . . . . , . . .	24	—
Tasiem białych nicianych . . .	24	—
Półszabkow owczynych	241	—
Rękawic skurzanych par . . .	723	—
Do nich wełnianych bez palcow par	241	—
Furażerek ciemno-zielonego sukna	2	—
Takichże z sukna fabrycznego . .	5	—
Czapek sukiennych i roboczych .	241	—
Butow: do szuwaxu	495	—
— roboczych	482	—
— przyszew	1	—
Kaszkietow z repeykami	241	—
Armatur blaszannych ze sprzążkami z tyłu	241	—
Kleianki czarney dla pokrowcow na kaszkiety	241	—
Podpinkow skórzanych do kaszkietow	241	—
Do nich łuski z białey blachy . .	241	—
Guzikow cynowych	642	11
Guzikow metalicznych do szczebletow	210	—
Flasz do wody	248	—
Tornistrow ze skóry cielęcey . .	246	—
Sprzążek żelaznych do tornistrow	1230	—
Bęben	1	—
Skór do bębnow	3	—
Strun do bębnow	5	—
Obwiązka ze skóry cielęcey . . .	1	—
Pasow do bębnow	1	—
Kotłow miedzianych	25	—
Rzemieni do kotłow	25	—
Nożow faszynowych	248	—
Pochew nożowych lakierowanych	248	—
Pendentow z białey iuchtowey skóry	248	—
Do pendentow sprzążek mosiężnych	248	—
Zelazo do prasowania żelazne . .	1	—
Nożyce dla krawcow	1	—

Autentyk podpisał Główny Dyrektor *Chrystiani*.
Z autentykiem zgodno Radca honorowy *Strokowski*.

(*c*) WYKAZ

Sprawienia iedney kuźni polowey dla roty woienno-roboczey przy Kowieńskim Chaussèe.

Nazwiska naczyń.			Ilość sztuk.
Miech duży z dyszą laną			1
Kowadło z szparogiem ważące funtow		200	1
Szrubstak stalowy . . — —	ft.	50	1
Młoty forszlaki . . . — —	ff.	20	4
Handhamry . . . . . — —	ff.	6	2
Sruble . . . . — —	ff.	5	4
Sezhamry . . . . . . — —	ff.	6	3
Muterhamry . . . . . — —	ff.	8	2
Szejndurszlachi . . . — —	ff.	6	2
Stemple . . . . — —	ff.	6	2
Szplinthamry . . . . — —	ff.	6	2
Szchlichthamry . . . — —	ff.	6	2
Muterdorny . . . . . — —	ff.	5	2
Hartmeysle . . . . . — —	ff.	5	2
Gwozdziownic			2
Par różnych kleszczy			8
Brendorny			2
Kropacz			1
Lopata duża			1
dytto mnieysza			1
Pogrzebacz			1
Lespies.			1
Fartuchy skórzane			3
Do kucia koni.			
Obcęgi			1
Raszpla			1
Strug			1
Młotek mnieyszy			1
Gwoździownica do ufnali			1
Pilniki w miarę robot, do których są używane.			

W Warszawie dnia $\frac{1}{13}$ oktobra 1830 roku.

Na nautentyku podpisano: Dyrektor Jeneralny Christiani.

Za zgodność z autentykiem świadczę Ludwik Strokowski Radca honorowy.

1 (*d*) Wiadomość na utrzymanie pociągowych koni i obozu, przy woyskowo-roboczey rocie drog kommunikacyi przy kowieńskim szosse.

	Liczba
Koni pociągowych	4
Uprzęży: chomątow ze szlejami i uzdami Dyszlowych	2
Przyprzążkowych	2
Uzd telegowych z żelaznemi wędzidłami .	4
Uzdziennic	4
Woży powrozowych ze skórzannemi skówkami i żelaznemi sprzążkami . . .	4
Siodełek z popręgami	2
Gurtow rzemiennych z kółkami	2
Duh	2
Postronków powrozowych do przyprzążek par	2
Zgrzebeł żelaznych	2
Szczotek końskich	2
Rospuskow z hołoblami, mocnym żelaznym okuciem i pomalowaniem farbą światłozieloną z powrozowemi otosami i żelaznemi przyotoskami	2

Na zimę sań	2
Kosa do koszenia siana	1

Autentyk podpisał Główny Dyrektor *Christiani.*
Z autentykiem zgodno Radca honorowy *Strokowski.*
(1256)

2 Ryzki Ekonomiczny Komitet dróg Kommunikacyi ninieyszém powtórnie wzywa życzących, z pewnemi i dostatecznemi ewikcyami na targi w nim 28, 29 i 30 dnia teraźnieyszego miesiąca października odbyć się maiące, na dostawę materyałow, instrumentow, koni i robotników, potrzebnych dla robot V Dyrekcyi Windawskiey Wodney Kommunikacyi w następuiącym 1831 roku oznaczonych szczegółowie w przyłączaiącey się przytém wiadomości; warunki zaś będą objawione przy targach.
Za Sekretarza Masłow. (1252)

Wiadomość
o materyałach, instrumentach i robotnikach potrzebnych na 1831 rok dla V Dyrekcyi robot Windawskiey Wodney Kommunikacyi.

Nazwisko materyałow, instrumentow i roboczych.	Ilość.
	pud.
Zelaza sztabowego Jakowlewskiego	1000
— szynowego	80
— 4 grannego grub. 2½ diuymy	100
— — — — — 2	50
— — — — — 1	50
Stali cementowaney	25
	sztuk.
Gozdzi 6 diuymowych	2000
— troyciosu	25000
— dwuciosu	20000
— iednociosu	20000
Kowalskich miechow	6
— kowadeł	6
Napilnikow dłużyni 18 diuymow	20
— — — — — 14	20
Młotow wielkich	6
— małych	6
Kleszczow kowalskich wielkich	6
— — małych	6
Fartuchow skurzanych	6
Kowszow żelaznych do roztapiania ołowiu w diametrze 5 głębokości 3 diuymy	30
Mieszkow ręcznych i maiących używać się przy topieniu ołowiu	30
Sit drócianych we 22 rzędy na ieden diuy. szerzyny 1½ diuima dłużyny 3½ futa	6
Sit włosianych zwyczaynych	30
Big wagą każda do 18 funt. z nakuciem stalą	60
Łopat żelaznych	150
	pud
Smolonych powrozów	60
Lin okrętowych	80
Szpagatu cieńkiego hollenderskiego 25 sąż. dłużyny	sztuk. 18
	pud
Sadła wieprzowego	100
Smoły	1200
Węgli czetwierti	2000
Cynówek	1500
Strycharskich form z olchowego drzewa	200
Dzikiego kamienia na 8 Szluzow na każdy po 60 kub. sążni w ogóle	480
	wogó do
Robotnikow: Mularzowż.	45000
— Cieśli	10000
— Opalaczów	1000
— Kowali	2500
— Parobkow	50000
Koni: 1) do rozcierania bębnami gliny z wapnem	7000
— 2) dla machin do rozcierania cementu w trzy zmiany	15000
— 3) do podwózki materyałow	2000

Za Sekretarza Masłow.

2 Ryzki Ekonomiczny Komitet dróg Kommunikacyi ninieyszém wzywa życzących, z pewnemi i dostatecznemi ewikcyami na targi w nim 27, 28, i 29 dnia teraźnieyszego mca października odbyć się maiące, na dostawę dla robot IV Dyrekcyi Windawskiey Wodney Kommunikacyi czugunnych toczydłowych kół z żelaznemi szprychami 150 sztuk, na kondycyach, które będą objawione przy tychże targach.
(1252) Za Sekretarza Masłow.

Licytacya.

2 Rząd CESARSKIEGO Uniwersytetu Wileńskiego objawia, że stosownie do polecenia wyższey Zwierzchności, odbędzie się licytacya w dniu 3 przyszłego listopada, na zbudowanie dwóch drewnianych karczem, iedney we wsi Kabiszkach do maiątku Niemenczyna należącey, drugiey w samym miasteczku Niemenczynie, na co wyliczono summę r. s. 280. Roku 1830 października 16 dnia.
Sekr. F. Mierzeiewski. (1254)

Do Dzierżawy.

2 Rząd CESARSKIEGO Uniwersytetu Wileńskiego objawia, że dla oddania we 12to letnią dzierżawę Zaścianka Sprakszy, w Upitskim powiecie położonego, odbędzie się licytacya w dniach 8, 15 i 20 stycznia przyszłego 1831 roku. R. 1830 października 16.
Sekr. F. Mierzeiewski. (1253)

Publiczna przedaż.

2 Rada Opiekuńcza Moskiewska CESARSKIEGO Domu wychowania ninieyszém ogłasza: iż w niey będzie przedawać się z aukcyynego targu oddany na ewikcyą za uchybieniem terminu maiątek nieruchomy sukcessorów zmarłego Assesora Kollegialnego Jana Hryhorjewa Bohdanowicza, w gubernii Witebskiey, powiecie Wieliżskim, części Pozelińskiey, we wsiach: Kasiłowie 51, Pczelinie 55, Masieiewie 40, Zadorożje 34, Zamoszyszcze 55, części Agryzowskiey, we wsiach: Hryszewie 33, Trubnikowie 22, Andreiewskiey od 75—71, w ogóle 361 dusz, któryto maiątek przedaie się z narodzonemi po rewizyi, z całą należącą do niego ziemią i wszelkiém na niey zabudowaniem, oraz z przeięciem długu Rady, kto zechce na lat 26 albo na 37, za starém świadectwem, na prawach Kassy Zachowawczey; targi naznaczaią się: pierwszy dnia 17, drugi 24, a trzeci 27 mca nowembra 1830 roku. Zatém życzący kupić zechcą przybyć do Rady Opiekuńczey na targi naznaczone o godzinie 10 zrana; podpisywać się zaś do licytacyi codzień, wyłączaiąc dni świąteczne. Dnia 2 oktobra 1830 r. Expedytor Straszników.
(1241) Expedytora Pomocnik Pomerańcew.

2. Od Mińskiey Magistratury Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza się:

1) Iż w niey naznacza się na przedaż z aukcyynego publicznego targu oddana na ewikcyą za uchybieniem terminu połowa domu murowanego Komornikow Kazimierza i Anny Antoszewskich, położona w mieście Mińsku przy Wysokim rynku, na którey liczy się długu do 9000 rub. assygn., razem z drugą połową tegoż domu, oddanego na zabezpieczenie długow prywatnych; dla czego naznaczone zostały terminy do targow: pierwszy dnia 10, drugi 15, a

trzeci 16 ianuaryi następuiącego 1831 roku z tém, iżby kredytorowie pomienionych Autoszewskich, którzy maią do naznaczonego na tęż przedaż murowanego ich domu iakiekolwiek pieniężne pretensye, do nadeyścia wyżey wzmiankowanych terminow, z prawnemi dokumentami przybywali do teyże Magistratury pod obawą w przeciwném zdarzeniu utraty swoiey należności; życzący zaś kupić takowy dom mogą przybywać do Magistratury w dniach oznaczonych pod czas sessyi, i widzieć w niey tego domu inwentarz.

2) Iż w niey naznacza się na przedaż z aukcyynego publicznego targu oddany na ewikcyą za uchybieniem terminu murowany dwópiątrowy dom mieszczanina mińskiego żyda Abrama Goldyna, położony w mieście Mińsku na ulicy Koydanowskiey, na którym liczy się długu do 5000 rub. assygn., dla czego naznaczone zostały terminy do targow: pierwszy dnia 10, drugi 13, a trzeci 16 ianuaryi następuiącego 1831 roku; życzący licytować mogą przybywać do Magistratury w dniach oznaczonych pod czas sessyi, i widzieć w niey przedaiącego się domu inwentarz.

3) Iż w niey naznacza się na przedaż z aukcyynego publicznego targu, oddany na ewikcyą, za uchybieniem terminu, murowany dwópiątrowy dom żyda Icki Grynwalda, w nadetatowém mieście Nieświżu położony, oceniony 2000 rub. assygn., na którym liczy się długu do 700 rub.; dla czego naznaczone zostały terminy do targow: pierwszy dnia 10, drugi 13, a trzeci 16 ianuaryi następuiącego 1831 roku; życzący licytować mogą przybywać do Magistratury w dniach oznaczonych pod czas sessyi i widzieć w niey przedaiącego się domu inwentarz.

4) Iż w niey naznaczony na przedaż z aukcyynego publicznego targu oddany na ewikcyą, za uchybieniem terminu, maiątek nieruchomy obywatela Ludwika Kamieńskiego, położony w powiecie Słuckim, nazywaiący się Łopatycze z 67 duszami płci męzkiey, ziemią i wszelką do nich przynależnością, na którym liczy się długu do 10,000 rubli assygn., dla czego naznaczone zostały terminy do targow: pierwszy dnia 10, drugi 13, a trzeci 16 ianuaryi następuiącego 1831 roku; życzący licytować, mogą przybywać do Magistratury w dniach oznaczonych pod czas sessyi i widzieć w niey przedaiącego się maiątku inwentarz. Dnia 11 oktobra 1830 roku.

Dożywotni Członek Magistratury Samuel Kostrowicki.

W obowiązku Sekretarza W. Karabanowicz.

(1246)

2. Od Witebskiey Magistratury Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza się: iż w niey będzie przedawać się z publiczney licytacyi, za uchybieniem terminu, ewikcya kupca witebskiego Akinfia Pietrowa, składaiąca się z 11 murowanych kram z ziemią, położonych w mieście Witebsku; ocenionych 4000 rubli, za nieopłacenie z pożyczki iego z tey Magistratury w roku 1814, resztuiących 1623 rub. $34\frac{1}{2}$ kop. z przypadaiącemi procentami; o terminach zaś licytacyi będzie osobno ogłoszono.

Sekretarz Bachałow. (1245)

2 Od Wołyńskiey Magistratury Powszechney Opieki ogłasza się: iż w niey będzie przedawać się z aukcyynego targu oddany iey na ewikcyą murowany trzy piątrowy dom żyda żytomierskiego Jukiela Faynszteyna, w mieście gubernialném Żytomierzu położony, oceniony 14,430 rubli 20 kop. assygn., za nieopłacenie pożyczonych w Magistraturze w roku 1814 i 1815 pieniędzy kapitalnych i procentowych rubli srebrnych 1,948 kop. 7 i assygn. 4,170 rub. $63\frac{1}{4}$ kop.; zatém życzący kupić ten dom, maią przybydź do tey magistratury za cztery miesiące od poźnieyszego wydrukowania w gazetach akademickich sanktpetersburskich o tém ogłoszenia. Dnia 7 oktobra 1830 r.

Dożywotni Członek Krynicki.

Sekretarz Kondratjew. (1244)

2 Od Rządu Gubernialnego Litewsko-Grodzieńskiego ninieyszém ogłasza się; iż z powodu nieakuratności kupca Słuckiego 3ciey gildy, Jankiela Mowszowicza Dancyka w przyjętém dostarczeniu w powiecie Nowogródzkim na potrzeby woyskowe drew na trzy następujące lata od 1 julii teraźnieyszego roku, żeby i na przyszłość nie nastąpiła zwłoka w opatrywaniu woysk drzewem, wzywają się na ten cały czas nowi podradczycy na rachunek nieakuratnego Jankiela Dancyka, ściśle podług brzmienia zawartego z nim kontraktu z tém, iżby ci życzący przybywali do Izby Skarbowey Grodzieńskiey na terminy: pierwszy dnia 17, drugi 18, a ostatni i ostateczny 19 następującego miesiąca nowembra. — Dnia 9 oktobra 1830 roku.

(1243) *Sekretarz Józef Eysymont.*

2 Od Mińskiey Magistratury powszechney Opieki po raz trzeci ninieyszém ogłasza się, iż w niey będą przedawać się dnia 24, 26 i 28 następującego miesiąca nowembra drewniane zabudowania starego żydowskiego w mieście Mińsku szpitala, z należącą ziemią, w ogóle $472\frac{1}{2}$ sążni kwadratowych, ocenione 500 rubli assygn. Zatém życzący kupić te zabudowania, mogą przybywać do Magistratury Powszechney Opieki w dniach oznaczonych na posiedzenie, i widzieć tych zabudowań szczegółowy inwentarz. Dnia 11 oktobra 1830 roku.

Dożywotni Członek Magistratury i Kaw. S. Kostrowicki.

W obowiązku Sekretarza W. Karabanowicz.

(1242)

Sądy Exdywizorskie.

2 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski Remissą Ziemstwa Dziśnieńskiego w dniu 11 junii 1830 roku ogłoszoną na usatysfakcyonowanie z maiętności Kozakowa wierzycieli JW. Sędziego Jana Mirskiego przeznaczony; stosownie do zapowiedzeń pierwszo-zjazdowego wyroku, na powtórnym zjeździe od przychodzących stron wysłuchawszy produktowych głosow, i ułatwiwszy wizyą gruntow, zgodnie z życzeniem obecnych na sądzie stron, a dla zobowiązania do stanności nieiawiących się na zjazd ostateczny dzień 20 następującego miesiąca nowembra 1830 roku przeznaczył — W iakowym terminie ażeby interessowane strony bez zamitrężenia czasu odbywszy ostateczne głosy pod zapowiedzianą remissyinym dekretem amissyą, papiery do oddania sprawy w namowę zło-

żyły, i o ogłoszeniu oczewistego wyroku przed dniem 20 decembra 1830 roku nastąpić maiącego, były świadomemi przez ninieyszą ostateczną awizacyą zawiadamia. Roku 1830 mca 7bra 26 dnia.

Wincenty Jesman Sędzia Ziem. Exdyw.

August Chomski Podsędek Ziemski Dziśnieński Exdywizor.

Stanisław Korzeniewski Podsędek i Exdywizor. (*1255*)

---

2 *Stosownie do rezolucyi w dniu dzisieyszym ogłoszoney. Sąd Taxatorsko - Exdywizorski kontynując czynność sobie przez wyrok Sądu Ziemskiego Wiłkomierskiego, w dniu 17 decembra 1828 poruczoną, wszystkich interessowanych uwiadamia, że sprawę konkursową na fundusz zeszłego Wincentego Ancyporowicza Deputata Szlacheckiego i jego żony Anny z Gromnickich Ancyporowiczowey nie odmiennie w ostateczną namowę w dniu trzydziestym biegącego miesiąca oktobra weźmie, a stąd na nieobjawiających swoje stosunki i nieusprawiedliwiających się z zarzutow wieczną zapisze amissyą. R. 1830 miesiąca oktobra 10 dnia.*

August Pomarnacki Sędzia Ziem. Ptu Wiłkomierskiego i Exdywizor.

Grzegorz Chrypcewicz Sędzia Ziem. Powiatu Wiłkomierskiego i Exdywizor.

Paweł Kozieł Sędzia Grodzki Ptu Wiłkomierskiego i Exdywizor.

(1240) *Regent Iwanowski.*

Ogłoszenie.

2 Szymszel Izraelowicz Moz kupiec *3ciey* gildy, Plenipotent wileyskiego powiatowego marszałka Gieczewicza, dostawuiącego ze skutków kontraktu dla woysk w Wilnie konsystuiących i dalszych, drwa opałowe; niniey szém ostrzega tych PP., którzy z iakiegokolwiek względu stali się, lub się staną posiadaczami assygnat administracyi drewnianey do magazynu JW. Marszałka Gieczewicza na odebranie iakieykolwiek ilości sążni drew; iżby z niemi niezwłócznie, a przynaymniey w ciągu tego miesiąca, w którym assygnata dattowana, iawili się po ich odbior, nie odkładaiąc na czas dalszy, gdyż w przeciwnym razie one za walorowe przyięte nie będą, gdyż przez to ulega zawikłaniu miesięczny z tąż drewną administracyą rachunek. Dnia 15 8bra 1830 roku.

Шимшель Израеліовичъ Мозъ, купецъ 3й гильдіи и повѣренный вилейскаго уѣзднаго маршала Г. Гечевича, поставщика по контракту для войскъ въ Вильнѣ разположенныхъ на отопку дровъ; симъ предостерегаетъ Гг. имѣвшихъ, или могущихъ имѣть, по какому-то нибудь случаю ассигновки дровянной администраціи, на полученіе изъ магазейна Г. Маршала Гечевича, какого-бы то нибыль числа саженей дровъ; чтобы съ ними явились въ тотъ магазейнъ немедлѣнно, или по крайней мѣрѣ въ протеченіи того мѣсяца, на которой дана ассигновка, неотлагая полученія къ дальнейшему времяни, ибо въ противномъ тому, таковыя ассигновки за дѣйствительныя не будутъ приняты, во избеженіе запутанности въ мѣсячныхъ съ тою дровянною администраціею расчетахъ. 15 октября 1830 года. (1259)

Wolno drukować. Policmeyster Chrząstowski.

O g ł o s z e n i e.

2 Od Rządu Gubernialnego Litewsko - Grodzieńskiego ogłasza się: iż na osnowie postanowienia w dniu 10 septembra nastałego, za spólném zgodzeniem się tuteyszego P. Gubernatora Cywilnego, pełniącego obowiązek Marszałka guberńskiego i Grodzieńskiego Wice-Gubernatora, zaszczyconego potwierdzeniem JEGO CESARSKIEY WYSOKOŚCI CESARZEWICZA, dla przyymowania rekrutow teraźnieyszego 95 naboru; w gubernii Grodzieńskiey ustanawiaią się trzy oddzielne rekruckie urzędy, a mianowicie: *pierwszy*, w mieście Grodnie pod prezydencyą P. Cywilnego Gubernatora, dla powiatow: Grodzieńskiego i Wołkowyskiego, od dnia 1 nowembra do 1 ianuaryi następuiącego 1831 roku. *Drugi*, pod prezydencyą Marszałka gubernialnego dla powiatow: Lidzkiego, Nowogrodzkiego i Słonimskiego; który ma odbywać przyymowanie rekrutów od dnia 1 do 16 nowembra w Lidzie, od dnia 19 nowembra do 5 decembra w Nowogródku, a od 8 do 24 decembra w Słonimie. *Trzeci* zaś w mieście Prużanie, pod prezydencyą P. Wice Gubernatora dla powiatow: Prużańskiego, Kobryńskiego i Brzeskiego od dnia 1 nowembra do 24 decembra. Dnia 2 oktobra 1830 roku.

Sekretarz i Kawaler Tadeusz Afanasowicz. (1230)

---

2 Rada Opiekuńcza Moskiewska CESARSKIEGO Domu wychowania ninieyszém ogłasza: iż w niey będzie przedawać się z aukcyinego targu oddany na ewikcyą, za uchybieniem terminu, maiątek nieruchomy Półkownikowey Gwardyi Natalii Alexandrowny Saweljewey, w gubernii witebskiey, powiecie surażskim przy wiosce Werieczje 8, we wsiach: Pawluczkowie 22, Werieczje 4, Chołuiach 30, Głazunach 19, Sołodnikowiczach 46, Masiciewie 44, Karnilinie 35, Kasinkowie 40, Brodach 19, Zukowie 9, Zuiewie 11, Kawaliowie 44, Isandrach 26, Barkach 26, Kolcach 28, Saczonkach 32, Staiach 34, Tiłkowych-Niwach 51, Grybulach 52, Prywalnach 25, Arżewicach 25, Szewniewie 14 i Marasınie 12, w ogóle 656 dusz; któryto maiątek przedaie się z narodzonemi po rewizyi, z całą należącą do niego ziemią i wszelkiém na niey zabudowaniem, oraz z przeięciem długu Rady, kto zechce, na lat 26 albo na 37, za starém świadectwem, na prawidłach kassy zachowawczey; targi naznaczaią się: pierwszy dnia 5, drugi 9, a trzeci 12 mca lutego 1831 roku. Zatém życzący kupić zechcą przybydź do Rady Opiekuńczey na targi naznaczone o godzinie 10 zrana; podpisywać się zaś do licytacyi codzień, wyłączaiąc dni świąteczne. Dnia 25 septembra 1830 roku.

Expedytor Strasznikow.

(1229) Pomocnik Expedytora Pomerancew.

Kocz do sprzedania.

2 *Kocz nowy fabryki Warszawskiey koloru oliwkowego z fordekiem opatrzony w rozmaite wygodne rekwizyta do podróży, na drągu dartym w guście naynowszym dokładnie zbudowany, iest do sprzedania w domu Maxa przy ulicy Trockiey, gdzie iest ulokowany. O cenie tamże dowiedzieć się można.*

Wolno drukować. Policmeyster Chrząstowski. (1231).

Wilno dnia 20 Października v. s. 1830 roku.

Przedaż.

1 Wileńska Mieyska Policya, odwołując się do ogłoszenia swego pod dniem 5 września w dodatku Kuryera Litewskiego pod N. 107 i następnie w N. 108 i 109 zamieszczonego we względzie wyprzedania w sądownictwie teyże Policyi z publicznych turgow fortepiano po cudzoziemcu Giroie pozostałego ocenionego 225 rubli assygnacyynych, gdy na uprzednie targi nikt nie iawił się, a ztąd zostały naznaczonemi nanowo takowe w dniach 24. 25 i 28 następuiącego nowembra. Przeto życzący nabydź wzmieniony instrument, zechcą na ninieysze termina iawić się. 1830 roku października 16 dnia. Hutowicz Prystaw.

Pismowodca Suchocki.

Za Stoło-naczalnika Suchocki.

(1261)

Uwiadomienie xięgarskie.

1 Ulubiona Operetka tłumaczona z francuzkiego i z oryginalną muzyką JPana Andrzeia Listowskiego, pod nazwiskiem: *Papugi naszey Babuni*, kilkakrotnie z naywiększém zadowoleniem przyięta na tuteyszym Teatrze, wyszła świeżo z druku, dostać można w księgarni Glücksberga Typografa Cesarskiego Uniwersytetu. (1258).

Oświadczenie.

1. Excerpt processu z protokułu Sądu Ziemskiego powiatu Szawelskiego w dacie poniższey na mocy rezolucyi zapisanego, w teyże dacie pod urzędową tegoż Sądu pieczęcią wydaie się.

Roku tysiąc ośmset trzydziestego miesiąca oktobra trzeciego dnia.

W skutek podaney prośby nastałey w Sądzie Ziemskim powiatu Szawel: za N. 432 rezolucyi, process imieniem WJ.Pana Michała Kordzikowskiego b. Sędz. Granicz. Upitgo odzownie do pierwo zapisanego w Ziemstwie Szawelskim oświadczenia, zapisuie się na Konstantego i Bogumiłę Kałowskich w takiey rzeczy: obżałna Bogumiła z Rehow wprzódy Jodkiewiczowa a teraźnieysza Kałowska posiedaiąc sama przez się dobra dziedziczne Wodokty zwane w powiecie Szawelskim położone, dziedzictwo pomienionych dóbr, dokumentém wieczysto-zrzecznym-darownym w roku 1819 augusta 28 datowanym i tegoż czasu w Ziemstwie Upitskim przyznanym, a decembra 13 w sposobie przenosu do Akt Ziemskich Szawelskich wprowadzonym, żał. Michałowi Kordzikowskiemu b. Sędziemu Gran. Ptu Upitgo wiecznie zapisała i postąpiła. Na skutek takowego prawa żałcy przez urzędową intromissyą w roku tymże 1819 decembra 12 datowaną a 13 w Ziemstwie Szawelskim zeznaną, takowe dobra objąwszy w swoią dziedziczną possessyą i onemi iako dziedzic przez lat przeszło iedenaście urządzaiąc się, znaczne poczynił i zaskuteczniał w tych dobrach erekcye, znaczne depensował i depansuie summy na zapomogę włościan, opłatę skarbowych podatkow i załatwienie skarbowych powinności i na utrzymanie samey obżałney Jodkiewiczowey dopiero Kałowskiey. Po wydzierżawieniu iuż dziesięcioletniey dziedziczney żałgo possessyi, gdy obżałna Kałowska powtórzyła związki małżeńskie za Konstantego Kałowskiego, za pomocą iego i obżałgo Stanisława Nadlickiego b. Sędz. Granicznego Szawel. a tytuł Kuratora bez rezolucyi Sądowey przyymuiącego dostrzega wprowadzone do Akt Ziemskich Szawelskich dwa tranzakta, ieden titulo darowny na dziedzictwo dóbr żałgo Wodokt Konstantemu Kałowskiemu, drugi zastawny na attyunacyą do tych dóbr należną Młynarzyszki zwaną w summie talarow bitych sześćset piędziesiąt pięć Antoniemu Malinowskiemu wydany; a ponieważ od roku 1819 augusta 28 dnia dobra Wodokty dziedzicznym prawém do żałgo należą, niemaiąc przeto do tego obżałna Kałowska naymnieyszego prawa niemogła i nie może dóbr tych obżałnu zapisywać, ani też zastawą obżałnu Malinowskiemu zawodzić, iżby przeto takowe prawa iako znaczenia żadnego mieć nie mogące nie były przez kogokolwiekbądź akceptowane, one razem z ich twórcami manifestuie i że o ruinę tych nieprawnych tranzaktow prawém czynić będzie zapowiadaiąc, zaawizować o tém przez Gazetę Kuryera Litewskiego postanawia. Jakowy process własnoręcznie podpisuię: Michał Kordzikowski b. Sędzia Graniczny Upitski.

Zgodność z protokułem poświadczam Kalixt Łabanowski Ziemski ptu Szawelskiego Regent. (1260.)

Za Rozkazem JEGO IMPERATORSKIEY MOŚCI.

1. Wypis z dzieła rozbiorowego fortuny JOXięcia Antoniego Jabłonowskiego na granicie dóbr miasteczka Annopola z dnia trzeciego września tysiąc ośmset trzydziestego roku ogłaszającego się co do odłożenia tego dzieła do dnia dwudziestego szóstego listopada tysiąc ośmset trzydziestego roku w słowach: tym sposobem Sąd Zjazdowy kategorye wszystkie dzieła rozbiorowego do Sądu swego przyniesione zdecydowawszy, gdy wierzyciele żadnych więcey okoliczności do zrezolwowania nieprzynoszą a między tém kadencye Sądow powiatowych nadchodzą, na których urzędnicy tychże sądow z przepisu praw znaydować się powinni, i tém bardziey do uwolnienia się od onych Sąd zjazdowy rozbiorowy niewidzi potrzeby, kiedy w tymże Sądzie dalsze zatrudnienia ustaią z przyczyny wydalenia się kredytorow w kompozycyi zapisanych, po odbytych w ich długach likwidacyach: z tych więc przyczyn; Sąd zjazdowy dalsze skutkowanie dzieła rozbiorowego do dnia dwudziestego szóstego następnego miesiąca listopada idącego tysiąc ośmset trzydziestego roku limituie, że zaś rezolucyą Sądu Głównego Wołyńskiego dnia siódmego lipca teraźnieyszego roku w stosunek Ukazow Rządzącego Senatu, zapadłą, Sądowi niniejszemu rozbior fortuny JO. Antoniego Xięcia Jabłonowskiego iak nayśpieszniey kończyć polecono zostało: przeto na zasadzie takowey rezolucyi Sąd zjazdowy termin powyżey w dniu dwudziestym szóstym listopada oznaczony za Normalny postanawiaiąc, niestawiącym się na tym terminie wierzy-

cielom w ich pretensyach upadek zadeklarować, i dzieło rozbierowe w zaoczność onych do zupełnego ukończenia doprowadzić zamierza. O czém aby wszyscy wierzyciele i pretensorowie fortuny podrozbiorowey, niewiadomością wymówić się niemogli, niniejsze postanowienie do Akt właściwych w oblatę i do Gazet publicznych podać Prokuratorowi massy poleca, i o tém wszystkiem Sądowi Głównemu Wołyńskiemu Cywilnego Departamentu donieść determinuie. Protokuł podpisali: Sędzia Ziemski Rowieński i Kawaler Karol Bogdaszewski—Podsędek Żytomirski Antoni Rykalski. Podsędek Ostrogski Leon Krzyżanowski. Wydaie się zgodno co do słowa z Protokułem zaświadczam Sędzia Ziemski Rowieński i Kawaler Karol Bogdaszewski.

N. 353ci. Roku 1830 dnia 7 8bra osobiście stanąwszy UP. Michał Tański ten Akt Limity dzieła rozbiorowego na gruncie miasteczka Annopola agituiącego się z odłożeniem terminu do dnia 26 listopada roku bieżącego na papierze rublowym wydany, podpisem Urzędnika rozbior ułatwiaiącego wzmocniony, za rezolucyą Sadową na podaną prożbę wypadła, do Akt Ziemskich powiatu Ostrogskiego w oblatę podał.

Przyięliśmy { Sędzia Kraiewski.
Podsędek Jan Suszyński.
Podsędek Leon Krzyżanowski.
Pisarz Michał Sejmon. (1259).

Ogłoszenia po raz 2gi i 3ci.

Przedaż publiczna.

2 ИМПЕРАТОРСКАГО Воспитательнаго Дома, отъ Санктъ-Петербургскаго Опекунскаго Совѣта симъ вторично объявляется, что въ ономъ продаются съ аукціоннаго публичнаго торга заложенныя и просроченныя недвижимыя имѣнія, а именно:

1) Помѣщика Игнатія Юрьева сына Сурина, Могилевской Губерніи Мстиславскаго Повѣта въ разныхъ селеніяхъ 58 душъ писанныхъ по ревизіи 1816 года.

и 2) Генералъ Маіора и Кавалера Ивана Федоровича Чорбы, Витебской Губерніи Городецкаго Повѣта въ разныхъ Селѣніяхъ 124 души мужеска пола писанныхъ по ревизіи 1816 года.

Оба сіи имѣнія продаются съ рожденными въ оныхъ послѣ ревизіи душами, со всею принадлежащею къ нимъ землею и всякимъ на оной строеніемъ, и съ переводомъ долга Совѣта, кто пожелаетъ на 26 или на 37 лѣтъ, на правилахъ Сохранной Казны, сроки же торгамъ назначены сего года декабря мѣсяца на имѣніе Сурина 2, 4 и 9 и на имѣніе Чорбы 9, 11 и 16 числъ. Желающія купить имѣнія сіи, могутъ являтся въ Опекунскій Совѣтъ показанныхъ числъ въ присудственное время, и видѣть въ ономъ продаваемымъ имѣніямъ описи, условіе продажи и форму купчей крѣпости.

Экспедиторъ Осмоловски.

2 Rada Opiekuncza Sankt-petersburska CESARSKIEGO Domu wychowania niniejszém powtórnie ogłasza: iż w niey przedaią się z aukcyynego publicznego targu oddane na ewikcyą za uchybieniem terminu nieruchome maiątki, a mianowicie:

1) Obywatela Ignacego Jerzego syna Suryna, gubernii Mohilewskiey powiatu Mścisławskiego w różnych wsiach 58 dusz, zapisanych w rewizyi 1816 roku.

i 2) Jenerała Maiora i Kawalera Jana Fiedorowicza Czorby, gubernii witebskiey powiatu Horodeckiego w różnych wsiach 124 dusz płci mezkiey zapisanych w rewizyi 1816 roku.

Oba te maiątki przedaią się z urodzonemi w nich po rewizyi duszami, z całą należącą do nich ziemią i wszelkiem na niey zabudowaniem, oraz z przeięciem długu Rady, kto zechce na lat 26 albo na 37 na prawidłach kassy zachowawczey; terminy zaś do targow naznaczone zostały roku teraźnieyszego w decembrze: na maiątek Suryna dnia 2, 4 i 9, a na maiątek Czorby 9, 11 i 16. Życzący kupić te maiątki, mogą przybywać do Rady Opiekuńczey w dniach oznaczonych na posiedzenie i widzieć w niey przedaiących się maiątkow inwentarze, warunki do przedaży i formę prawa przedażnego. (1232).

Expedytor Osmołowski.

2 Od Rządu gubernialnego Litewsko-Wileńskiego ogłasza się: iż na zaspokoienie przysądzonego Naywyżey potwierdzoną w dniu 19 maia 1827 roku Opinią Rady Państwa uzyskania od Grafa Stanisława Tyszkiewicza na rzecz obywateli Parczewskich, 9,000 rubli assygn.; Rząd ten postanowił przedać z publiczney licytacyi maiątek tegoż Tyszkiewicza, Jakowo, z trzema mieszkańcami, w gubernii wileńskiey, powiecie Rosieńskim położony, oceniony 3,000 rubli srebr., przynoszący rocznego dochodu 30 rub. srebr.; a zatém życzący kupić ten maiątek, zechcą przybyć dla targow na terminy: dnia 27, 28 i 29 następuiącego nowembra do tegoż Rządu.

Assesor Józef Szulc.
Sekretarz Kowalenok. (1228)

2. Dekretem exdywizorskim Ziemskim Wileńskim w roku 1817 października 31 dnia ogłoszonym, została wydzielona scheda dla W. Anieli z Sietkiewiczow Mejerowey Rotmistrzowey na kamienicy exdywizorskiey Mejerow w mieście Wilnie pod N. 368 będącey. Jakowa scheda dekretem appelacyynym Sądu Głównego Litewsko-Wileńskiego Departamentu Wremiennego w roku 1829 julii 11 dnia w rekognicyi odmienioną, a w lokacyi zatwierdzoną została, a która prawem wieczystym darownym w roku 1830 stycznia 2 d. od W. Anieli Mejerowey synowi Stanisławowi Mejerowi Porucznikowi woysk Rossyyskich oddaną i przyznaną została, a takową schedę i wszelkie spadkowe i wypadkowe części WJP. Stanisław Mejer Porucznik prawem wieczysto-przedażnym wybył mnie niżey piszącey się, za którę wypłata summy w ewikcyą u mnie do terminu 31 lipca 1831 roku pozostała. Azatém kredytorowie i pretensorowie do tegoż JP. Mejera, iżby przed terminem jawili się, niniejszą awizacyą trzykrotnie zawiadamiam, gdyż, po terminie ominionym, stratę ponosić muszą; o czém zawiadamiaiąc podpisuię się.

Katarzyna Mejerowa Porucznikowa. (1238)

Prenumerata.

Nauka praktyczna poznawania i leczenia chorób oczowych, zebrana z pism naylepszych pisarzy, traktujących o tym przedmiocie, i ułożona na wzór dzieła Dr. T. W. G. Benedicta, *Professora uniwersytetu Wrocławskiego, przez J. G. Radeckiego, we trzech częściach z tablicami.*

—„But thou
„Revisit'st not these eyes, *that rol in vain*
„To find thy piercing ray, and find no dawn." (a).
Milton.

Ogłoszone przeze mnie wydanie Słównika ophthalmologicznego, gdy, dla pewnych przyczyn, nie mogło przyyść do skutku, ninieyszego przeto dzieła, systematycznie i na pewnych początkach ułożonego, część pierwsza w tym miesiącu drukować się pocznie. Ściśle, bowiem biorąc rzeczy, nauka w słówniku zawarta, nie może być dostateczną, osobliwie w tym rodzaju, gdzie powinna być pewność, oparta na systematycznych pryncypiach, coraz się daley rozwijających i dających posadę całey budowie. Pryncypia te dwojako mogą się uważać: raz, jako dające gruntowność i pewność samey nauce, odrębnie uważaney, a témi są: doświadczenie i pisma lekarzy, wolnych od jarzma zagorzałego teoretyzmu, krępującego nasz umysł, i niedozwalającego uważać zjawisk natury, jakiemi te są same w sobie, lecz i nie idących drogą eklektyzmu, nie przynoszącego wzrostu i doskonałości naukom, ani też ślepego empiryzmu, niszczącego zarody onych. Drugi raz, jako stanowiące cechę doskonałości i użytku dzieła, a zależące, od ułożenia w niém materyi, i przedstawienia jey w sposobie, łatwo mogącym być od drugich zrozumianym. Na tém się opierając, przeniosłem wydanie tego dzieła nad słownik tey nauki. Oprócz tego, zbiór wyrazów oderwanych i niestanowiących systematyczney jedności, mniey daje wyobrażenia o tym przedmiocie, który chcemy poznać, jak wyjaśnienie jego, w częściach z porządku rzeczy po sobie następujących, całkowite i zupełne. Rozmaitość znaczenia oderwanych wyrazów, wielorakie, niestosowne i niewłaściwe nawet nazwania jedney i teyże choroby, oney podziałów i stopni, zeyścia i pozostałych zmian chorobnych, noszących osóbne techniczne nazwania, musiałyby się oddzielnie uważać, a nie stanowiąc całkowitey rzeczy, rozrywać uwagę czytelnika i nic go nie uczyć. Te uwagi i inne skłoniły mię do wydania tego dzieła, ze trzech składającego się części; z których

Część pierwsza: zaymuje obrażenia oka i części jego poblizkich, ile te mogą wpływać na organ wzroku; zapalenia mieyscowe oka, części przyległych, otaczających i błon jego pojedyńczych z dodatkiem zapaleń sympatycznych, skomplikowanych, i zależących od pewney dyskrazyi w ciele ludzkiém obecney.

Część druga: obeymuje wszystkie choroby chroniczne, wady tego organu tak organiczne, jak po rozmaitych powstałe cierpieniach,— z dodatkiem, o utworzeniu sztuczney źrzenicy.

Część trzecia: szczególnicy zawierać będzie naukę o katarakcie, amaurozie, i o innych wadach i chorobach oczu, biorących po większey części początek od cierpienia nerwów tegoż organu: z dodatkiem uwag nad użyciem i stosowaniem do oczu lekarstw zewnętrznych, i z oddzielną częścią, obeymującą krótki rys historyi tey nauki i Hygieny.

Chociaż całe to dzieło, zostało powiększone, jednak stosownie do pierwszego ogłoszenia, (przez Kuryer Litew. 1830 N. 21), i dla wziętey już prenumeraty, cena się nie podnosi, i wogóle całe dzieło kosztować będzie dwa i pół ruble srebrne, po zamknięciu zaś prenumeraty cena podwyższoną zostanie.

Biletów dostać można w Redakcyi Kuryera Litewskiego i w innych xięgarniach Wileńskich, oraz w sklepie P. H. Wołczaninowa przy kościele ś. Kazimierza.

W Petersburgu w Xięgarni P. Slenina na Newskim prospekcie.

W Moskwie u Szyrajewa Kommissioniera Uniwersytetu Moskiewskiego.

W Warszawie w Xięgarni J. P. Zawadzkiego.

Wilno 1830 $\frac{23}{5}$ 7bra. J. G. Radecki. (1214)

(a) Lecz ty (Słońce) nie odwiedzisz tych oczów, które się toczą w okrąg napróżno, by schwycić twóy przenikający promień i nieznaydują go więcey.

O dziele medycznem maiącém wkrótce wyyść z druku.

3 Ze wszystkich cierpień ród ludzki dręczących naytrudnieyszemi do poznania są bez wątpienia choroby dziecinne. W każdym innym wieku człowiek umie co mu dolega wyrazić, a nawet mowy pozbawiony ma pewne znaki któremi uczucia swoie tłumaczy. W tym tylko iednym peryodzie życia, lekarz nayczęściey przestawać musi na tém co mu pod oczy podpada i dla tego naylepiey z tego rodzaiu chorobami obeznanym być powinien. Ze wszystkich dzieł opisuiących choroby dzieci, nayznamienitszą wziętość zyskało dzieło Jana Wendta, o czém poświadczaią powtórzone wydania i tłumaczenia na obce ięzyki. Jakoż w rzeczy samey wszystkie cierpienia opisane w niém, są z rzadką dokładnością a późnieysze wydanie objęło nawet nowszych czasów wynalazki. Maiąc to na widoku podiął się tłumacz polski mozolney pracy, a wydawca iedynie zasłużyć się ziomkom pragnący, bacząc mianowicie na światłe uwagi, któremi Prof. Rymkiewicz przekład ten wzbogacić raczył, niepożałował nakładów, przeświadczony w sobie, że znaydzie troskliwych o literaturę medyczną czytelników którzy podięte koszta wynagrodzić zechcą.

Prenumerata przyymuie się w xięgarni Glücksberga. Cena na papierze zwyczaynym r. s. 2 na lepszym r. s. 3. z przesyłką pocztą r. s. 2. 60 3. 60.

Drukować pozwolono. Wilno d. 28 września 1830 r. Cenzor Jan Bärkmann.

Włoczęgi.

3 Od Rządu Obwodu Bessarabskiego ninieyszém ogłasza się: iż w roku 1830, na osnowie Naywyżey potwierdzoney w dniu 12 februaryi 1829 roku Opinii Rady Państwa, postąpili *na robotników do kozaków Linii Kaukazkiey*, a mianowicie: 1) *Filip* Kuzmin *Tytorenko* lat 21, nieumieiący pisma, nieżonaty, powiada, że iest rodem gubernii Woronezkiey powiatu Czerkazkiego, wsi Diakowa, z włościan obywatela Półkownika Kozackiego Dmitra Dia-

(*)

kowa; wzrostu 2 arsz. $5\frac{1}{8}$ wiersz. — 2) *Iwan Kondratiew* lat 34, z włościan gubernii Witebskiey, powiatu Dyneburskiego, wsi Skiszowa, obywatela Grafa Zybira; wzrostu 2 arsz. $5\frac{3}{8}$ wiersz., włosow na głowie, brwiach, wąsach i brodzie ciemnorusych, oczu szarych, twarzy czystey, na łbie między brwiami ma szram, nos i gęba zwyczayne — 3) *Piotr* Leontiew *Kumaszow* lat 21, z włościan gubernii Podolskiey, powiatu Jampolskiego, miasteczka Horoszowa obywatela Czetwiertyńskiego; wzrostu 2 arsz. $5\frac{5}{8}$ wiersz., włosow na głowie, brwiach, wąsach i brodzie czarnych, twarzy smugławey, ospowatey, oczu żółtokarych, na nodze lewey pod udami ma od czumy sinie piętno — 4) *Prokofiey Alexiejew* lat 28, czytać i pisać niewiele umie, poddany z gubernii Słobocko-Ukraińskiey, powiatu Sliwieńskiego, wsi Hortmarydowki, obywatela Hortmarydowa; wzrostu 2 arszyny $6\frac{4}{8}$ wiersz., włosow na głowie rusych, a na brwiach i wąsach światłorusych, oczu karych, nosa i gęby zwyczayney — 5) *Demian* Nikitin *Archipow* lat 20, nieżonaty, nieumieiący pisma, z włościan miasta stołecznego Moskwy, obywatela Półkownika Iwana Suchodola; wzrostu 2 arszyny 5 wiersz., twarzy pociągłey czystey, oczu szarych, nosa i gęby mierney, włosow na głowie i brwiach ciemnorusych — 6) *Anton* Antonow *Łohinow* lat 34, wdowiec, nieumieiący pisma, z Jednodworców gubernii Jarosławskiey, miasta Jarosławia; wzrostu 2 arsz. $5\frac{5}{8}$ wiersz., twarzy pociągłey, ospowatey, oczu szarych, nosa i gęby mierney, włosow na głowie ciemnorusych, a na brwiach i wąsach światłorusych, na ręku prawym ostatni mały palec krzywy i 7) *Piotr* Nikityn *Pietrow* lat 24, z włościan gubernii Kurskiey, powiatu niewie, wsi Oboiani, obywatela Ilińskiego; wzrostu 2 arsz. $6\frac{4}{8}$ wiersz., włosow na głowie, brwiach i wąsach rusych, oczu szarych, twarzy nieco ospowatey, nosa i gęby zwyczayney, zęby rzadkie, z prawey strony iednego wierzchniokątnego zęba niema, na palcu wskazuiącym lewey ręki ma szram.

Sowietnik Taranczuk.

(1220) Sekretarz Snieżkow.

---

3 Od Rządu Obwodu Bessarabskiego nizieyszém ogłasza się: iż w roku 1830 *posłany do Syberyi na zaludnienie* włoczęga *Wasili* Pantelejew *Wieśniuk* lat 43, nie żonaty, nie umiejący pisma, powiada, że jest rodem z Gubernii Podolskiey, powiatu Jampolskiego, miasteczka Krasnowa, z włościan obywatela Majora Fiedorowa; przymioty: wzrostu 3 arsz., włosow na głowie, brwiach i wąsach ciemno-rusych, oczu szarych, nosa i gęby zwyczayney, twarzy smugławey, podbrodek goli, na nodze lewey palec wskazujący z śrzednim zrosł się. Sowietnik Przebylski.

(1167) SekretarzSnieżkow.

---

3 Od Rządu Obwodu Bessarabskiego nizieyszém ogłasza się: iż w roku 1830, na osnowie praw weszli włoczęgi *do kantonistów woyskowych*: 1) *Iwan* Dmitrew *Szestakow* lat 15, powiada; że iest rodem z gubernii Kostromskiey, powiatu niepamięta, wsi Michayłówki, z włościan obywatela Kapitana Fiedora Karpowicza Bohdanowa; przymioty: wzrostu 2 arsz. 2 wiersz., włosow na głowie i brwiach światłorusych, oczu szarych, nosa i gęby zwyczayney, twarzy czystey — 2) *Todosi* Wasiljew *Biełoy* lat 11, z włościan gubernii Podolskiey, powiatu Uszyckiego, miasteczka Kalusa, obywatela Lipińskiego; i *do Syberyi na zaludnienie*: 3) Andrzey *Hałambusz* lat 52, nie umiejący pisma, nie żonaty, powiada, że jest rodem z miasta Warszawy z tamecznych mieszkańców; wzrostu 2 arszyny $7\frac{1}{2}$ wiersz., włosow na głowie, brwiach i wąsach czarnych, oczu karych, nosa pociągłego smugławego, twarzy czystey, na plecach w górze z prawey strony, a na lewey nodze wyżey kości ma nie wielkie szramy. — 4) *Awram* Fiedorow *Popowicz* lat 28, nie żonaty, pisać i czytać umie, z włościan Gubernii Kijowskiey wsi Hołowiatyny obywatela Iwana Niplejewa, wzrostu 2 arsz. $7\frac{3}{4}$ wiersz., włosow na głowie, brwiach, wąsach i brodzie rusych, oczu szarych, twarzy ospowatey, nosa i gęby zwyczayney, na małym palcu lewey ręki, a na obu nogach niżey kolan ma szramy z choroby, na prawém zaś oku ma niewielkie bielmo. — 5) *Anton* Dominikow *Kwiatkowski* lat 25, nieumiejący pisma, nie żonaty, z włościan Gubernii Grodzieńskiey z miasta powiatowego Słonima obywatela Jenerała Eysmonta; wzrostu 2 arsz. $5\frac{5}{8}$ wiersz., włosow na głowie ciemno-rusych, na brwiach, wąsach i brodzie światło-rusych, oczu szarych, nosa miernego, twarzy pociągłey, czystey, białey. 6) *Piotr Alexiejew* lat 40, nie żonaty, nie umiejący pisma, z włościan Gubernii Riazańskiey powiatu Zarayskiego, wsi Lubowi, obywatela Iwana Lubowina; wzrostu 2 arsz. 5 wiersz., włosow na głowie rusych, oczu szarych, twarzy czystey, nosa wielkiego. i 7) *Hryhory* Hawryłow *Zatoka* lat 45, nieumiejący pisma, żonaty, z włościan Gubernii Podolskiey powiatu Haysińskiego wsi Ziatkowiec obywatela Grafa Chołoniewskiego; wzrostu 2 arsz. $3\frac{1}{4}$ wiers., włosow na głowie, brwiach, wąsach i brodzie ciemno-rusych, z siwizną, twarzy smugławey, oczu żółto-karych, nosa i gęby mierney.

Sowietnik Przebylski.

(1220) Sekretarz Snieżkow.

---

3 Od Sądu Niższego Ziemskiego Powiatu Ihumeńskiego ogłasza się: iż w Powiecie Ihumeńskim zatrzymany został człowiek Daniło Nikołaiew bez nazwiska, powiada że iest rodem z gubernii Mińskiey powiatu Mińskiego, włościaninem maiątku Pietruszewa obywatelki Jackiewiczowey, ma od urodzenia lat 22 i następuiące przymioty: wzrostu 2 arsz. 3 wiersz., włosow czarnych, oczu takich, twarzy pociągłey, nosa miernego; że tenże człowiek utrzymuie się w turmie ihumeńskiey i postanowiono zrobić podług wyznania iego sprawkę. Dnia 29 iulii 1830 roku. Assesor Turcewicz.

(1218) Sekretarz Weltczyk.

Drukarnia A. Marcinowskiego.

Dozwala się drukować. Wilno. 1830. d. 20 października.

Cenzor *Leon Borowski.*